

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LIII (47)

Štev. (Nº) 4

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

27 de enero - 27. januarja 1994

Če bi... — ko bi...

Preteklo soboto so odšle na poseben seminar v Slovenijo voditeljice in voditelji slovenskih šol in srednješolskih tečajev, ki že dolga desetletja delujejo pod okriljem šolskega odseka osrednjega društva Zedinjena Slovenija. Pripravljali bodo tudi programe drugega tečaja za vse učiteljice in učitelje naših slovenskih šol, ki bo sredi letošnjega leta. Seminar je pripravil sektor za Slovence po svetu ministrstva za zunanje zadeve RS, skupaj z izseljenskim društvom Slovenija v svetu.

To je ena izmed največjih in dragocenjših podpor, ki smo jih do sedaj kot skupnost dobili od mlade slovenske države. Ostane pa vseeno grenak priokus, če pomislimo na vsa leta, ko ni bilo nobne bodrilne besede, še manj denarne ali drugačne podpore. Zato se vsiljuje vprašanje: kakšen bi bil danes položaj, če bi mogli že pred leti učitelji in profesorji na naših tečajih redno hoditi na izpopolnjevanje v Slovenijo?

Primerjati je po navadi težka in kočljiva zadeva, ker je treba usklajati razne možnosti, časovne, politične in prostorske. Upoštevati ene in ne drugih nas dovede do utopičnih in fantazioznih ugotovitev, ki poderejo še tako izdelane zaključke. Dva taka bistvena činitelja bi lahko bila ta: če bi bilo to možno že v prvih letih naselitve v Argentini, potem bi pomenilo, da ni razloga za kako politično emigracijo in bi se večinoma počasi vrnili v Slovenijo. Torej ne bi imeli tako razvejane šolske mreže v Argentini. Drugi tak pogoj bi bila trdoživost: bi se še tako gnali za „našo stvar“, če bi imeli več možnosti pomoči od „zunaj“? Gimnazije v Vetrinju komaj nekaj dni po odhodu, nato v avstrijskih in italijanskih begunskih taboriščih so bili (in so še) najvišji vzori tukajšnjim sobotnim šolam in

tečajem. Vseeno: če bi imeli današnje možnosti, potem bi danes imeli še večje izglede za uspešno ohranjanje slovenskega jezika in ustvarjanje na polju literature. Leta tečejo, vedno bolj smo obkoljeni od slovenščini tujega sveta in vedno bolj smo potrebni, da naši mladi sprejemajo na čim zanimivejši način lepoto in bogastvo slovenskega jezika. Obenem pa bo utrditev slovenščine učiteljic in učiteljev pripomoglo k boljšemu prenosu znanja na učence.

Tovrstna podpora iz Slovenije je bistvene važnosti danes. Ni da bi podcenjevali obiske velikih literatov ali simpatičnih glasbenikov, ampak oni nas lahko navdušijo, udarijo na emotivno, sentimentalno plat ohranjanja slovenskega duha med nami. Vendar je to le dopolnilo k zavestni pripadnosti slovenstvu. S krepitvijo učnih moči in strokovnim znanjem se bo povečala možnost, da to sentimentalno zavednost okrepimo s praktičnim in potrebnim znanjem, da lahko slovenstvo dojamemo v vsej polnosti, ki jo omogoča predvsem znanje in uporaba našega materinega jezika. Brez tega kmalu ne bomo našli osebe, ki bi mogla napisati niti poročati o prireditvi v Domovih, kaj še, da bi napisala prispevek za revijo z versko ali kulturno vsebino.

Naša skupnost se lahko hvali, da še gradi svojo slovensko zavest na temelju materinega jezika. Dokler ne spremeni te postavke, mora vložiti glavino svojega temeljnega napora v to delo. In pomoč matične Slovenije, pa naj bo to v sklopu uradnih ali neuradnih organizacij, ki imajo do nas poštene odnose, bo vsak dan bolj upoštevana, dobrodošla, koristna in — potrebna.

GB

Odmevi na TV o Slovencih v Argentini

Oddaja o Slovencih v Argentini poteka vsak torek ob 20.30 v času, ko največ ljudi gleda TV. Prve oddaje so bile posvečene začetkom našega boja proti komunistom in bega po zmagoviti revoluciji.

Prejeli smo več odmevov iz Slovenije. Splošno mnenje je, da je za tiste Slovence, ki o nas nič ne vedo, zelo zanimiva, saj jim pokaže dosedaj največ o našem begunstvu. Po drugi strani pa je vrsta slovenskih veljakov in naših prijateljev mnenja, da je program nejasen in evidentno manipuliran,

saj se iz programa ne izve, zakaj so bile ustanovljene vaše straže in domobranci niti zakaj so nato bežali v tujino.

Dobili pa smo članek iz ljubljanske Republike (ki je najbolj rdeč slovenski list), ki oddajo gleda negativno in nas napada in nam očita kolaboracijo, Rupnika, domobrance in nacizem. Znebijo se celo take nemarnosti, da so „organizatorji kolaborantstva... odgovorni za povečano število žrtev med vojno in soodgovorni za povojne poboje domobrancev, ki bi jih sicer ne bilo.“

Tretja oddaja

Tretja oddaja o slovenski emigraciji na slovenski TV je imela naslov *Meddomje* in je bila tako kot druge skoraj v celoti posvečena življenju v begunstvu. Gledalci so med drugim lahko izvedeli, kako so begunci organizirali sistem šolstva in celo pripravljali gledališke predstave. Tako je bilo med drugim rečeno, da so tudi Slovenci v Trstu do šol prišli s pomočjo beguncev.

Kot doslej so bila tudi tokrat pričevanja emigrantov iz Argentine kombinirana z

dokumentarnimi posnetki iz Slovenije v teh časih, oddaja pa se je začela s Titovim prihodom v Ljubljano po končani vojni. Med drugim je bilo prikazano ogromno dokumentarnega slikarskega gradiva iz begunskih taborišč.

Oddaja se je končala s prihodom v Buenos Aires. Gledalci so lahko videli nekaj črno-belih slik argentinskega mesta v tistem času.

M. J.

Prvi glas iz domovine

Kar je bilo samo sanja, je postalo resničnost. Odpotovali smo na seminar slovenskega jezika v Slovenijo. Živahno je bilo na Ezeizi, ko smo se zbrali s sorodniki in prijatelji, ki so nas prišli posloviti. Pozdravili so nas Božidar Fink, predstavnik Republike Slovenije v Argentini, prelat dr. Alojzij Starc in Jože Škerbec, katehet v naših šolah, predstavnik Zedinjene Slovenije Jože Šenk, ki nam je odstranil zadnje ovire za naše potovanje in se mu zato najlepše zahvaljujemo, ter naš šolski referent France Vitrih. Kmalu smo se vkrcali na letalo in mogočni ptič nas je prenesel proti Evropi. V Amsterdamu smo prestopili na letalo, se znašli v Münchnu in potem na Brniku. Ganjeni in srečni smo stopili na slovensko zemljo. Ob izstopu iz letala nas je sprejel predsednik protokola ministrstva za zunanje zadeve g. Jeglič, dr. Peter Vencelj, sekretar za Slo-

vence po svetu in ga. Mateja Maček, ki nas bo spremljala v času seminarja. Povabili so nas v sprejemno sobo. Otroci v narodnih nošah so nam zaplesali nekaj narodnih plesov. Z napitnico, pozdravom in slovenskim šopkom smo zaključili uradni del sprejema.

Pred stavbo letališča so nas sprejeli sorodniki in prijatelji. Skozi čarobno noč in rahlo zasneženo pokrajino nas je avtobus popeljal preko Ljubljane v Dolenjske Toplice, kjer smo s sveto mašo zaključili dan. V ponedeljek smo se že zgodaj zjutraj odpeljali na Mirno, kjer so nam šolski otroci pod vodstvom svojih učiteljev pripravili kulturni program.

Začeli smo s študijem novih učnih metod in pripomočkov za naše šole.

Prejmite priske pozdrave.

Vaši učitelji

NOVICE S KOROŠKE

ŠMIHEL: Leta 1992 se je pričela prezdava ljudske šole; dobila je novo podobo na zunaj in znotraj, novo telovadnico in bo odprta tudi za društva. Sedaj je prostora za 9 razredov in s tem je prilagojena novim potrebam manjšinskega šolskega zakona. Pouk se je pričel l. 1845, v enem razredu in v kaplaniji, kje je pouk potekal do l. 1912; isto leto se je zgradilo poslopje, ki je bilo zadnjič obnovljeno l. 1971. Obdržali so obstoječo poslopje v osnovi in obliki in nova telovadnica se harmonično ujema s šolskim poslopjem. Ima tudi oder, ki bo omogočil gledališke predstave. V popoldanskih urah pa bo našla svoj dom glasbena šola. V šolskem letu 1993-1994 se je vpisalo v šmihelsko ljudsko šolo 91 šolarjev, več kot polovica je prijavljenih k dvo-

jezičnem pouku. Razredi so deljeni v dvojezične in enojezične; glede dvojezičnosti na tej šoli v bistvu nikoli ni bilo težav, saj je tudi občina dvojezična.

Epidemija gripe

Ministrstvo za zdravstvo je v ponedeljek, 17. januarja razglasilo epidemijo gripe na območju Slovenije. Do preklica je ministrstvo priporočilo omejevanje obiskov v bolnišnicah in domovih za starejše občane. Inštitut za varovanje zdravja je iz vzorcev ugotovil, da je glavni povzročitelj gripe virus influence A.

Na zadnjem srečanju so se udeležence seminarja slikale. Odsoten je le Milan Magister ml., ker mu je tisti čas žena Anica roj. Arnšek v Bariločah rojevala sina Gorana. (foto: Marko Vomberger)

Zaradi počitnic v tiskarni
bo prihodnja številka „Svobodne Slovenije“
izšla 24. FEBRUARJA.

To je tvoja nova domovina

Južnovzhodno od mesta Córdoba v dolini Calamuchita se najaha malo mestice General Belgrano, značilno po stavbah, zgrajenih v srednjeevropskem slogu. Med prvimi prebivalci tega kraja so bile nemške družine, ki so si izbrale to dolino za oddih zaradi zdravega podnebja. Med zadnjo svetovno vojno so argentinske oblasti poslale v ta kraj njim predane nemške mornarje, ko so zaprosili za azil z bojne ladje Graf Spee, ki so jo Angleži 26. novembra 1939 potopili v bližini mesta Montevideo. Mnogi od teh mornarjev so v novem kraju ustanovili lastne družine. Župan mesta je ponavadi namškega porekla, ravno tako tudi predstavniki društev in ustanov. Versko življenje z moderno cerkvijo in farno šolo vodijo nemški duhovniki, njim pa pomagajo redovne sestre. To je njihova domovina v svetu.

Sredi lepo urejenega parka stoji bronast spomenik, ki predstavlja v naravni velikosti argentinskega gavča, ko z raztegnjeno roko kaže proti valoviti pokrajini zraven stoječemu pravkar došlemu nemškemu mladencu v tirolski obleki in z nahrbtnikom na rami. Spodaj pa so v kamen vklesane besede: „To je tvoja nova domovina“.

Ne veljajo te besede samo nemškemu priseljencu. Te besede veljajo vsem, ki so se naselili v tej deželi in njihovim potomcem, kdo ve do katere generacije. Besede: „To je tvoja nova domovina“ veljajo gotovo tudi za nas Slovence, pa naj bo za tiste, ki so se naselili tukaj pred sedemdesetimi leti in prej ali pred petinštiridesetimi leti in pozneje. Te besede pa veljajo brez dvoma za tiste, ki so že tukaj rojeni.

Gotovo pa je, da z različnimi občutki nekdo dojamete te besede. Drugače razume te besede rojak, ki mu je bila domovina mačeha in je odšel od doma s trebuhom za kruhom. Prav gotovo pa z drugimi občutki tisti, ki je imel doma urejeno življenje, pa je moral zaradi vojne in komunističnega nasilja zapustiti dom in vse svoje, da se je s tem rešil gotove smrti. Vse drugače pa vzame te besede tisti, ki je že tukaj rojen, ko ima dostikrat dvom, za katero domovino naj bi se navduševal. Kako vzame te besede oni, ki se je po tolikih letih popolnoma

vživel v novi svet in niti za trenutek ne pomisli več na staro domovino. Drugi pa se po tolikih letih še vedno vživlja v te razmere in tretji, ki se ne more in se ne bo nikoli popolnoma vživel v ta svet, posebno tisti, ki je že v letih moral nasilno zapustiti domovino.

„To je tvoja nova domovina.“ Za marsikatero so trde te besede, ki so vklesane v sivi granit. Tukaj smo sedaj, tu je naše življenje, tu so naša imena, naša kri, tukaj so že grobovi naših dragih. Tukaj je naš napor, naši ideali, naši žulji, naši uspehi. Pisatelj, ki se bavi z izseljenstvom, piše: „Človek v tujini, še če je osamljen, se nehote utopi, srce se mu stisne in skrči, solze ne pritečejo več, misli na staro domovino ne hote zatemne. Le vera in pa tesna povezanost s slovensko skupnostjo ga more ohraniti.“

Zgodovinarji znajo povedati, da se je od leta 1850 dalje izselilo iz slovenskih krajev čez pol milijona rojakov. V teku stoletja in več se jih je veliko vrnilo v domovino. Mnogi od teh pa so se zopet razočarani vračali v tujino. Doma se niso počutili dobro, domovina jih ni sprejela, ker so bili drugačni. Čutili so, da so odveč, zato se ponovno odšli, za njimi je za vedno ostala domovina, pred njimi je bil novi dom, nova domovina.

Skupina mladih se je pred letom oju-nčila in odšla iz Argentine v domovino. Eden od njih je pred kratkim pisal v časopis, da ljudje doma v Sloveniji ne doumejo, zakaj so se vrnili in odločili za Slovenijo.

Žena in mati številnih otrok je vse vzgojila v verskem in slovenskem duhu v tujini. V najlepših letih mladosti je morala ob koncu bratomorne vojne s starši zapustiti svoj dom, da so si rešili življenje. Čez petinštirideset let je želela in hrepenela po rojstnem kraju, slednjič ji je bila dana prilika. Po kratkem bivanju v domovini se je vrnila semkaj z zavestjo, da je sedaj ona doma tukaj, kot je dejala. Sprejela je svojo usodo, a ne kot neizhodno odpoved. V njenih besedah in očeh pa je nekaj govorilo, da je našla novi dom, to pa zanjo ni ne stara ne nova domovina.

Ivan Žnidar

Udeleženci seminarja in spremljevalci

Mogoče bi vas zanimalo vedeti, da...

— da je bil konec osemdesetih let po odločitvi mariborskih političnih veljakov iz preddeverja mariborske skupščine umaknjen kip rešitelja slovenske Štajerske generala Maistra...

— da so evropski poslovneži v Berlinu nedavno ocenjevali perspektivnost svojih

naložb v Srednjo in Vzhodno Evropo in so najbolj ocenili Češko, potem vzhodno Nemčijo, Madžarsko, Poljsko in delno Rusijo, Slovenijo pa so uvrstili v krog Kazahstana, Litve in Romunije...

— da na Reki živi 3.000 Slovencev in 20.000 Srbov...

— da so na simpoziju o argentinsko-slovenski reviji *Duhovno življenje* sodelovali tudi tržaški kulturniki Aleš Breclj, Martin Jevnikar in Zora Tavčar.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

Proti koncu januarja se je vladno delovanje nekoliko umirilo. Le dvoje točk je vedno pred očmi in ju ne prizadenejo počitnice: priprave za ustavodajno skupščino in pa nenehni pritisk na posamezne dele državnih struktur z namenom da bi še bolj znižali državne stroške in uspešneje nabirali fonde za plačevanje dolgov, ki jih ima država in ki jih ta vlada ima namen pobožno plačevati.

DRAGA USTAVA

V tem smislu je izvedba ustavne spremembe pravzaprav nekaj nesmisel. Ko se napenjajo vse sile, da bi varčevali državne denarce, ko se kljub napovedi in namenom prepušča socialna plat improvizaciji in neresnosti, čudno zvone številke stroškov, ki jih bo zahtevala izvedba ustavne spremembe.

Te dni so namreč prišli v javnost proračuni, ki jih pripravljajo vladni strokovnjaki. Stroški bodo res sideralni, in zaenkrat predvideno segajo že do 135 milijonov dolarjev. Ni nekoliko pretirana zadeva, če upoštevamo dejstvo, da gre edino le za ponovno Menemovo kandidacijo? V to število so vključeni stroški volilne kampanje (kar je vladnih prispevkov), izvedba volitev, plače ustavodajnih poslancev in njih osebja, uslužbencev skupščine, stroški prebivanja, priprave zgradb in prostorov, itd, itd. Seveda številka ni dokončna in marsikdo smatra, da bo celotni strošek še večji.

Seveda vse to ne moti vlade in dejansko niti ne povzroča nikakega začudenja med narodom, ki je že navajen teh protislovij in brezupno prisostvuje političnim manevrom, saj ve, da v danih okoliščinah nima pri vsej zadevi nobene besede, čeprav si oblast polni usta o vedno močnejši demokraciji.

Politični pohodi, umiki in napadi se trenutno osredotočijo okoli točke, kaj bo pravzaprav storila ustavodajna skupščina. Vlada tako vztrajno zanika, da bi sploh bila možnost, da bi se izneverila paktu Alfonsin-Menem, da večina že sumi, da bo do tega prišlo, komaj bi peronizem spoznal, da ima v skupščini lastno večino. In to ni nemogoče.

Sumnja ni prazna. Ves svet ve, da bi predsednik takoj zagrabil možnost, da bi po nadaljnjih štirih letih vladanja imel odprta vrata za ponovno dobo, ki bi ga postavila na mesto prvega predsednika prihodnjega tisočletja. To pa ni težko, če upoštevamo veljavnost dvojne predsedniške dobe od trenutka, ko je izglasovana nova ustava. Če se v besedilu izrecno ne določi, da ima sedanji predsednik samo še eno možnost kandidature, bi postal položaj nejasen, odvisen v zadnji inštanci od Vrhovnega sodišča, za katerega pa vemo, da je poslušen predsedniku. Tako se lahko dogodi, da ustava ne postane draga le ekonomsko, marveč tudi politično, kajti cena takega ravnanja bi bila res velika.

Je peronizem zmožen doseči lastno večino? Ni govora o porazu peronizma, gre le za silo zmage. A to je lahko odvisno celo od zadnjih tednov pred volitvami. Vsekakor radikali ne bodo želi nikakršnih večjih uspehov. Znova, kot na omenjenem plebiscitu, bo mnogo odvisno od manjših ideoloških struj (levice in desnice), in kako bodo te struje znale narodu predstaviti svojo opozicijo sedanjemu predsedniku.

Trdimo, da radikalizem preživlja eno najbolj žalostnih dob. Notranji spori so privedli stranko tako daleč, da v mnogih okrožjih niti ne morejo predstaviti soglasnih listin. Tako bodo imeli notranje volitve (peronisti pa ne), ki bodo pustile hude rane.

V provinci Buenos Aires pa je spor tako velik, da so antialfonsinisti sploh predvidevali možnost, da se niti ne predstavijo za kandidature ustavodajnih poslancev. Mnogi tudi dvomijo, če je Alfonsinova poteza sporazuma z Menemom končnoveljavno njemu samemu koristila, kajti možen poraz radikalizma bi obenem bil tudi poraz Alfonsina, ki bi se moral dokončno umakniti sprčo sovražnosti, ki jih je zbudil v osrčju stranke.

ŠE STISKUJMO PAS

Še eno protislovje bi omenili. Te dni so se zbrali guvernerji vseh provinc, da so s predsednikom podpisali novi davčni pakt. To enostavno pomeni, da so se provincijske vlade obvezale izvesti gospodarsko reformo po državnem vzorcu. Posledica bo nov udarec brezposelnosti prav tam, kjer je revščina največja.

Razumljivo je, da bo ta pritisk vsaj delno omiljen do aprila, ko bodo ustavodajne volitve. Zatem pa nameravajo podvzeti zadevne ukrepe z vso silo. Vsa ta reforma pa se izvaja istočasno, ko je severnoameriška vlada ukazala svojim poslanikom v latinski Ameriki, naj letos delajo zlasti v smislu boja proti revščini in korupciji. Tukajšnje vlade naj poslaniški prepričujejo, kako važna da je socialna plat državnega upravljanja, v vsem pa naj pazijo, da zmanjšajo nivo korupcije, ki je zagnezdjena domala v vseh področjih subkontinenta.

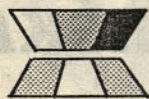
Kako zvišati propali socialni nivo, istočasno ko je treba nižati državne stroške, za to ZDA ne predlaga receptov. Ameriško vlado le skrbi nevarnost, da bi se širom teh držav ponovil primer Mehike, kjer je prišlo do oborožene vstaje bednih indijanskih prebivalcev. To predstavlja veliko ogrožanje za demokracijo na tem področju. V marsikateri državi civilne vlade nimajo trdne podlage in šum nastopajočih oboroženih sil se vedno glasneje čuje. To ni posledica oblastiteljnosti posameznih vodij, marveč logičen postopek sprčo nezadovoljstva narodov ob bednosti spodnjih in korupciji zgornjih.

Da se slično stanje ponavlja tudi v Argentini, je jasno. Le da tu zaenkrat še ni nobenih izgledeov za kako vojaško rovarjenje. Oborožene sile zaenkrat skrbi le nizek vojaški proračun in nizke plače njih udov. Večja nevarnost je, da bi prišlo do ljudskih vstaj, kot se je pokazalo v Santiagu del Estero. Za vlado je sreča tudi to, da zaenkrat ni nobenih močnejših prevratnih skupin na terenu, kar pa ne pomeni, da se v bližnji bodočnosti ne pojavijo.

Socialno stanje namreč le nazaduje, namesto da bi napredovalo. Sad težkega stanja industrije in delno tudi sicer omejene tehnološke modernizacije, je rastoča brezposelnost. Iz notranjosti ljudje beže v okolišje vele mest, kjer se vedno najde kaka drobtina za ubogega Lazarja. Samo v Rosario se vsak dan naseli 4 do 5 novih družin v rastočih bednih naseljih. Minister za socialno skrbstvo Alberto Mazza je dejal, da le velike produktivne investicije lahko uspešno nasprotujejo tej revščini. Investicij pa ni. Večina tujega kapitala, ki je prišel v državo (in sploh v večino latinskoameriških držav), ni produktivne, marveč špekulativne narave. Ko bo veseljačenja konec, bo ta kapital pobral šila in kopita in odšel drugam. Pa tudi investicijski kapital ima svoje slabe strani. Vsako leto raste vsota deviz, ki odhaja iz države vsled dela na dobičku, ki pripada inozemstvu. To povzroča nov „zunanj dolg“, katerega rast skrbi ne le domače ekonomiste, marveč tudi že odgovorne mednarodne organe. Človeštvo ne najde poti, ker so računi važnejši kot srce.

NOVICE IZ SLOVENIJE

SLOVENC V ARGENTINI

LJUBLJANA — Projekt Triglav je na slovo skupine, ki jo sestavljajo Tomaž Domicelj, Jani Lah in Andrej Hribar. Pri Domiceljevi založbi Dots Records je skupina izdala svojo prvo ploščo: Ljudski rock 3 krat 5. (Razlaga: trije glasbeniki, pet skladb, rock za ljudi).

LJUBLJANA — Na prvem tekmovanju mladih slovenskih baletnih plesalcev je sodelovalo petnajst baletnikov iz Maribora in Ljubljane. Najvišjo nagrado sta prejela Mariborčanka Alenka Ribič in Tomaž Rode, Ljubljancin, ki pa je plesalec v Staatstheater am Gartnerplatz v Münchenu. Tekmovanje je organiziral dr. Henrik Neubauer s sodelavci, predsednik žirije pa Mojmir Lasan. Rezultati tekmovanja naj bi pokazali na majhne razlike v znanju med šolami obeh mest, vendar je zakrbljujoče dejstvo, da ljubljanski balet že celo lansko leto ni imel lastnega vodje.

LONDON, Anglija — V Barons Court Theatre so uprizorili v angleškem prevodu dramo Evalda Flisarja Jutri bo lepše. Nastop je bil v rokah angleških igralcev. Kaže, da bo Flisar doživel predstavitev njegove še uspešnejše igre Kaj pa Leonardo, ki jo pripravlja Stigma Theatre Productions.

LJUBLJANA — Po zadnjih ugotovitvah je že vsak tretji mladostnik v Sloveniji posegel po mamilih. Manj točni so podatki o številu zasvojenecv; njih število bi se vrtele med 600 in 6000. Zanje je vlada pred letom dni sprejela nacionalni program za preprečevanje zlorabe mamil in nalogo naložila odboru pri republiškem svetu za zdravje. Dva programa skrbita zanje: Karitasov Srečanje (v povezavi z italijanskim Comunita Incontro) in Človek, v okviru Socialnega foruma za zasvojenosti in omejevanje. Ni pa še nobenega programa ali institucije, ki bi se posvečala preprečevanju zasvojenosti, preden do nje pride. Prav tako je med narkomani zelo malo preventivnega ravnanja, ki bi jih ščitilo pred možnostjo okužb z virusom HIV.

LJUBLJANA — Alojz Klanšek je dosegel starost 65 let in odšel v pokoj kot — krvodajalec. V štiridesetih letih je dal kri kar 380-krat! Daroval jo je predvsem za hemofilike vsake tri tedne, kjer gre za odvzem le belih krvnih teles.

LJUBLJANA — Francozi pijejo prvič novo vino beaujolais iz sorte gamay vsak zadnji četrtek v novembru. Po odloku ga le kak dan ali dva prej lahko prepeljejo v razna mesta po svetu, da ga vsi na isti dan prvič poizkusijo v New Yorku, Tokiu in zdaj tudi v Ljubljani. Mengeško podjetje Vivat je za to priložnost uvozilo dvanajst tisoč steklenic najboljšega beaujolaisa hiše Paul Beaudet iz Pontaneauxa. Že predlanska pošiljka je bila hitro razprodana.

LJUBLJANA — V Tivoliju je za mesec dni stal Happy land, eden največjih zabaviščnih parkov, ki so kdaj obiskali slovensko glavno mesto. V osmih objektih so se otroci lahko prepeljavali, si ogledali danes tako moderne dinosavre, potovali skozi galaksije ali se sprehajali po labirintu kristalov. Zabavišče je last trdve Cavalliere iz Padove, ki želi postaviti v Ljubljani stalno zabavišče za otroke; čaka le, da mu mestne oblasti določijo kraj.

MARIBOR — V mesecu decembru 1993 so mejne oblasti prijele dva nekdanja vojaška jugoslovanske armade, ki naj bi bila kriva dejanj proti civilistom v vojni leta 1991. Eden, Hrvat, je vozil oklopno vozilo, ki je povozilo Josefa Simčika pred mariborsko vojašnico, se je iz Avstrije preko Slovenije vračal na Hrvaško. Drugi, državljani ZRJ, je streljal na električarja (in ga ranil), ko je izklapljal električni tok ptujski vojašnici in se je tudi vračal preko Slovenije iz Italije.

LJUBLJANA — McDonald's je odprl

prvega od treh načrtovanih lokalov v Sloveniji. Prostora je za 180 gostov, pred in za šankom pa dela osemdeset, po večini mladih oseb. Slovenija je devetinšestdeseta država v svetovni verigi lokalov s hitro pripravljeno hrano.

LJUBLJANA — Na natečaju za mlade slovenske skladatelje (do 35 let), ki ga je razpisal Svet za glasbeno izobraževanje RS, so prejeli nagrade: Peter Šavli iz Domžal (Puer aeternus II, za flavto, klarinet, tolkala, harfo, violino in violončelo), Aljoša Solovca z Dunaja (Polychromie — T 61126, za dva klavirja) in Nenad Firšt iz Celja (Ateh, za flavto in kontrabas). — V Cankarjevem domu pa so pripravili premiero v komorni zasedbi (3 pevci, 7 glasbenikov) skladatelja Tomaža Sveteta Ugrabitev z Laudaškega jezera. Svete je integralni avtor spevoigre in je vanjo vpletel stare avstrijske sage z realno sedanjostjo; v usta protagonistov je položil razne odlomke iz perzijske lirike, ezoterične literature, astrologije, horoskopa in drugih manj znanih virov.

KOPER — Poleg Splošne plovbe Portorož uspešno deluje še drugo slovensko ladjarsko podjetje Finmar, ki ima v zakupu sedem ladij. Delujejo tako, da poiščejo tovor, nato pa najamejo ladjo s posadko. Ladje plovejo predvsem po Sredozemlju, v Rdeče in Črno morje, pa tudi v Perzijski zaliv in zahodnoafriška pristanišča.

LJUBLJANA — Matura bo spet prišla na slovenske srednje šole. Obvezna bo za študente, ki končajo svoj četrti letnik po 1. juniju 1995. Z opravljeno matura bodo lahko začeli študije na univerzah brez sprejemnih izpitov.

LJUBLJANA — Na Kodeljevem so se zbrali vsi, ki so v prejšnjem desetletju pomenili kaj med slovenskimi punk glasbeniki. Nastopile so skupine Bordel, Bombe in Sedem velikanov, vrhunec večera pa so bili legendarni Pankrti. Sicer pa se je na „koncertu“ zbralo le kakih sto nostalgčnih ljubiteljev punka.

LJUBLJANA — Pod Kongresnim trgom nameravajo zgraditi štirinadstropno garažno hišo, v kateri bo prostora za 925 vozil. Jamo bodo skopali na prostoru, kjer že zdaj parkirajo avtomobili, jo zabetonirali in spet pokrili. V park ne bodo segli, morajo paziti le na dve platani na robu Zvezde. Sicer pa nekateri pravijo, da bi morali promet tako usmerjati, da bi šel čim hitreje iz mesta, ne pa ga privabljal vanj z novimi parkirnimi prostori.

PRAGA, Češka — Dve leti ima Gorenje svoje podjetje na Češkem, a si je že osvojilo velik del trga za belo tehniko (kuhinjski stroji). V letu 1992 so izvozili iz Slovenije kar 115 tisoč vseh strojev na Češkem, v slovenskem izvozu na Češko pomeni to 35%. Istočasno pa Gorenje tudi uvažuje češke proizvode: poleg porcelana, stekla in pločevine za svoje izdelke so slovenskim kmetom posredovali tisoč traktorjev, letos jih bodo pa še 600.

Pooblaščen predstavnik Ministrstva za zunanje zadeve Republike Slovenije sporoča,

da v dneh od 11. do 21. februarja ne bo posloval v uradnih urah in na svojem domu v Buenos Airesu zaradi obiska rojakov v Mendoza.

Zato vabi, da stranke predložijo nujne zadeve čim prej, najkasneje do 10. februarja dopoldne v Slovenski hiši.

Osebne novice

Smrt: V Capitalu je umrla ga. Antonija Vidmar (78). Naj počiva v miru!

SAN LUIS

Zaključek šole v Villa Mercedes

Enajstega decembra smo se, kot vsako leto, zbrali na fari Karmelske Marije, da zaključimo šolsko leto šole Mirka Kunčiča in obenem dočakamo prihod sv. Miklavža.

Čeprav nas je malo, smo za to priložnost postavili na oder igro Kekec in Mojca. Zelo korajžno sta odigrala glavni vlogi Kekca Pavel Zupanc; prisrčno ga je spremljala Janika Urbančič kot mala slepa Mojca. Pehto je doživeto podala Andrejka Zupanc, posrečena sta bila stric Jok (Martin Urbančič) in Rožle (Matjaž Zupanc). Tudi gorske vile so zarajale: Veronika Pengov, Karina Schiffrer ter Nadja Urbančič. Vaške otroke pa sta predstavljala Franci Schiffrer in Boštjan Pengov. Tudi letos nam je Božo Urbančič pripravil bogate kulise, da smo se lažje vživeli v življenje na slovenskih planinah. Iskreno se mu zahvaljujemo zanje, kakor

tudi njegovi ženi Mariji, ki je skozi več let učila v naši šoli. Posebno priznanje naj gre tudi bratcem Pengov, ki nam vsako leto priskočita na pomoč, kljub temu, da ne hodita v slovensko šolo, ge. Mari Schiffrer, ki vsako leto poskrbi za božične okraske na mizah ter ge. Magdi Češarek, ki nas oskrbi s potrebnimi rekviziti iz garderobe.

Po okusnem asadu smo dočakali še sv. Miklavža, ki nas je bogato obdaril.

Joži Zupanc

OBVESTILA

NEDELJA, 30. januarja:

Predavanje 100 naravnih zanimivosti Slovenije, po maši v Slomškovem domu.

SOBOTA, 12. februarja:

V Našem domu v San Justu Kleo-kleo pust 94 ob 22. uri.

NEDELJA, 13. februarja:

V Našem domu v San Justu Kleo-kleo pust 94 ob 20. uri.

SOBOTA, 5. marca:

Slovenski srednješolski tečaj: sprejemni izpiti ob 9. uri

NEDELJA, 6. marca:

Tradicionalna tombola na Slovenski pristavi.

Biolog Peter Skoberne

bo ob skioptičnih slikah predaval o

100 naravnih zanimivosti Slovenije

v nedeljo, 30. januarja po maši v Slomškovem domu

v Ramos Mejiji

Rojaki prisrčno vabljeni!

Slovenski srednješolski tečaj „ravn. Marko Bajuk“ sporoča,

da bodo sprejemni izpiti za 1. letnik 5. marca ob 9. uri; vsebina izpita: narek - branje - recitacija - pogovor v slovenščini.

12. marca ob 16. uri: popravni izpiti

ob 17. uri: vpisovanje

ob 18. uri: začetna sv. maša

Počitniška naloga: Dnevnik (izberi 15 dni): Moj pregled na krajevne, slovenske in svetovne dogodke, ki se mi zdijo pomembni.

NAŠ DOM

SAN JUSTO

KLEO-KLEO PUST / 94

12. februarja ob 22. uri

13. februarja ob 20. uri

Sodeluje ZLATA ZVEZDA

V nedeljo, 6. marca

TRADICIONALNA TOMBOLA na Slovenski pristavi

Slovensko mladinsko gledališče (SMG) iz Ljubljane,

ki bo aprila s petimi predstavami Šeherezade gostovalo v Teatro Nacional Cervantes v Buenos Airesu, je že dobilo finančno podporo nekaterih pomembnih slovenskih podjetij. Kot sponzorji bodo nastopili PETROL, GORENJE in LEK, čakajo pa še na odgovor brazilskega podjetja TECHNOWATT (vodi ga Slovenec Bogdan Šalej), ki je prav tako že pokazalo interes, da so ob predstavi z reklamo pojavi v Buenos Airesu.

SMG obvešča vsa slovenska podjetja iz Argentine, ki jih prav tako zanima predstava Šeherezade izkoristiti za svojo reklamo, da se glede tega lahko obrnejo neposredno na gledališče in sicer po faksu št. 386 61 133 5025, ali na tel. 386 61 310 610. Kontaktna oseba je Dušan Pernat.

Predstava Šeherezada se je s svojimi dosedanjimi predstavami v Latinski Ameriki (Mehiki, Kolumbiji in Venezueli) pokazala za izjemno odmevno, saj so o njej na veliko poročali mediji, ljudje pa so množično polnili dvorano. V Kolumbiji si jo je s spremstvom ogledal celo predsednik César Gaviria.

MALI OGLASI

ORIENTE S.R.L. - Prevozi - poroke - rešilni avtomobili - mrliske vežice - pogrebi - Monseñor R. Bufano 2651 (ex Camino de Cintura) 1754 San Justo - Tel.: 651-2500 / 651-2335

Gumbi in gumbnice - Mirko Vasle, Pje. Allende 386; Ramos Mejia; tel. 657-3288

Še je čas za vložitev zahtevka za denacionalizacijo vaših nepremičnin v Sloveniji! Ponujamo vam pomoč. **Aleja Igluš Šef.** Glavarjeva 45. 61000 LJUBLJANA - Tel.: (38-61) 347-808, Fax: (38-61) 311-362

Proyectos de Informática S.A. - Avditorija pri kompjuterjih, programe 3419/91 D.G.I. - Franci Šturm - Emilio Mitre 435 - 13. nadstr. „D“ - Capital - Tel.: 433-1713

NEVESTE - 15 LET: Izdelava šopkov in naglavkov iz svežih cvetov. **Gabrijela Marolt** - Tel. 664-1656.

PSIHOANALIZA

Psihoanalitični konzultorij; lic. psih. **Marko Mustar**; Santa Fé 3228, 3º „M“ - Capital - Tel.: 83-7347 in 826-5005.

ELEKTRONIKA

Električni material za industrijo in dom. **Elektro Ader** - Franci Jarc. Av. Ader 3295 - Munro; Tel.: 766-8947 / 762-1947

ZOBOZDRAVNIKI

Viktor Leber - splošna odontologija, implantoseo integrados; sreda in petek, od 14 do 18; Belgrano 3826 - 7. nadstr. „B“ - San Martin - Tel.: 755-1353.

TURIZEM

Alas Tour Vam nudi po ugodnih cenah potovanja po Argentini, svetu in v domovino, tudi skupinska. Na uslugo Vam je Juan Kočar. Rivadavia 5283 - Loc. 34 - Tel.: 903-4006.

Potovanja, skupinske ekskurzije, letalske in pomorske vožnje poskrbi po ugodni ceni **Marjeta Senk** - Tel.: 762-2840.

LEGAJO Nº 3545-82

Počitnice, izleti in potovanja v domovino informacije, hotelske namestitve, avtobusni prevozi, posredovanje vizumov in menjalnice. **H. Yrigoyen** 2742 - San Justo - Tel.: 441-1264/1265

ARHITEKTI

Arh. Aleksander Jure Mihelič - Načrti in vodstvo novih zidanj in prenovitev v Buenos Airesu, Miramaru in okolici. Tel.: 631-9600 in 0291-22977.

ADVOKATI

dr. Katica Cukjati - odvetnica - ponedeljek, sreda, petek od 18. do 20. ure - Boulogne Sur Mer 362, La Tablada, Tel.: 652-5638

dr. Marjana Poznič - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel.: 382-1148

dr. Vital Ašič - odvetnik - ponedeljek, sreda, petek od 18 do 20 - Don Bosco 168 - San Isidro - Tel.: 743-5985.

dr. Franc Knave - odvetnik - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. „E“ - Capital - Tel.: 476-4435; tel. in faks 46-7991.

SANITARNE NAPRAVE

Sanitarne in plinske naprave - privatne - trgovske - industrijske - odobritev načrtov - **Andrej Marolt** - Avellaneda 216 - San Miguel - Tel.: 664-1656.

ZA DOM

REDECORA - Celotna oprema stanovanj: blago za naslanjače, odeje, zavese, tapete, preproge - Bolívar 224 - Ramos Mejia - Tel.: 654-0352.

Matija Debevec - soboslikar. Barvam stanovanja, pohištvo. Peguy 1035 - (1708) Morón.

Garden Pools - konstrukcije bazenov - filtri - avtomatično zalivanje - **Andrej Marolt** - Pte. Illia (Ruta 8) Nº 3113 - (1663) San Miguel - Tel.: 664-1656.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Sarmiento 385 - 1. nadstr., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - Tel.: 325-2127.

Kreditna Zadruga SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejia - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejia - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA - PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uraduje od sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA - PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Uraduje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Cena največ štirih vrstic \$ 4- za enkratno objavo, za vsak mesec - 4 številke - \$ 12.-

PORAVNATJE NAROČNINO!

POČITNIŠKA KRIŽANKA

VODORAVNO:

1. Mehurčasta gmota na tekočini. 5. Majhna odprtina v koži. 9. Velika skupina. 14. Del plemena. 17. Slovenski prelat, umrl med nami v prvem desetletju našega zdomstva. 18. Rojstvo. 19. Povzročim okvaro na koži. 20. Sirota. 21. Pralno sredstvo. 22. Nasad dreves ob cesti. 23. Nasprotno plimi. 24. Materin drugi mož. 25. Osebn zaimsek. 26. Tolažba; pomirjenje. 27. Materin brat. 28. Prejmete. 30. Sportna panoga. 32. Del rastline. 34. Znanost. 35. Odpr usta! 36. Ovčji samec. 37. Ne narediti. 41. Moči, dodaja tekočino. 44. Tako bodi! 45. Pridobi višino. 46. Iz nekega prostora. 47. Pogleduje nazaj, se... 48. Kratica za „sveti“. 49. Neobdelano deblo. 50. Z ostrino načne. 52. Golih nog, ženska oblika. 53. Stenska obloga. 54. Enota tekočine, ki se spreminja v plin. 55. Indijsko pristanišče. 56. Doba. 57. Avar. 58. Ime Peronove 2. žene. 59. Osebn zaimsek. 60. Pravljica dežela v Guliverjevih potovanjih (Swift). 62. Začinjeno s soljo. 63. Iz katerih sadežev se dela olivno olje? 67. Skupina letečih žuželk. 68. Obdela s pilo. 69. Okroglaste lise v deski. 70. Členi, deli organizma. 71. Dvigne s tal. 74. Črta, ki označuje konec neke površine. 75. Spopadi. 76. Ulovljen. 77. Žival, ki oponaša človeka (Mn.). 78. Oddaja del sprejete svetlobe. 80. Nikalnica. 81. Izraža veselje ob obrazom, se —. 82. Zdravilo. 83. Poljedci. 85. Danes jutraj. 87. Polž. 88. Vpitje. 90. Izrazi z besedo. 91. Pijan. 92. Najmanjši delec kemičnega elementa. 93. Priimek dveh francoskih romanopiscev. 94. Večji kraj blizu Slomškovega rojstnega kraja. 98. Manjši denar, kovanec. 101. Krega. 102. Tesnoba ob nastopu pred publiko. 104. Obdelan kos zemlje ob hiši. 105. Cvetice. 106. Odporni proti boleznim. 108. Pokvari, da ni več za rabo. 109. Samci domače perutnine, značilen je njihov rep. 110. Prizorišče. 111. Orodje za mlajenje žita. 112. Nadležen. 113. Gorovje med Evropo in Azijo. 114. Deležnik glagola biti. 115. Vid-

ni organ, množina. 116. Na statvah narejen. 117. Počasi slabši.

NAVPIČNO:

1. Smisel. 2. Samo eno. 3. Naročilo, pove-lje, 4. Naplačilo (4. sklon). 5. V poletnem času. 6. Sadež s trdo lupino. 7. Sonarodnjakom. 8. Žensko ime. 9. Iz treh sestavin. 10. V zvezi z raso. 11. Rečica, ki ponikne, pa pozneje privre na dan kot Ljubljana. 12. Privlačnost. 13. Mozartovo krstno ime. 14. Povedati. 15. Omotan. 16. Fine gospe. 18. Pozlačen krožnik pri bogoslužju. 20. Grob, neotesan. 26. Spravlja s poti, da ne bo motilo. 27. Hiter. 29. Od-bijanje svetlobe. 31. Rob njive, kjer se orač obrne. 33. Žitarica. 34. Vdor, hitra vojaška akcija. 37. Nasilno okrade. 38. Delček lesa, ki pri sekanju odleti. 39. Otoki v Atlantskem oceanu (Portugal). 43. Mašna knjiga. 44. Ober. 45. Draga kovina. 48. Znova, zopet. 49. Se pretvarja. 51. Žive barve, razgret. 53. Nekaj natakne na noge. 54. Izraz hvalečnosti, priznanje. 55. Ne reče nič. 57. Z besedo nasprotovati. 58. Prerok v 9. stoletju pred Kristusom. 61. Prebivalec evropske države. 62. Skladba za petje. 63. Obdeluje zemljo s plugom. 64. Zelo potreben. 65. Zamisel. 66. Nagel. 68. Obriše z omelom. 69. Priganja. 71. Vojaška edinica. 72. Odrsko delo z glasbenim sodelovanjem (2. sklon množine). 73. Goveji samci. 76. Z vodo očiščeni. 78. Ljudska skupščina na Poljskem. 79. Slovenska rek. 81. Izloček ustne žleze. 84. Zelo veliko ljudi (4. sklon). 85. V svojem bivališču. 86. Naslov časopisa skupine nek-danjih borcev. 87. Obnavljanje ohranjenih vtisov. 89. Rojstni kraj Petra Klepca. 90. Do-mača perutnina, samica. 91. Pretirano ogret. 93. Ves ta dan. 95. Škoduje, uničuje. 96. Izde-lovalec konopljinih izdelkov. 97. Kralj Hunov. 98. Srce, jetra in pljuča klavne živine. 99. Daje življenje novemu bitju. 100. Iztisnil tekočino. 101. Čaše, kozarci. 103. Žensko ime, 107. Srednjeveško orožje. 108. Del obraza (2. sklon). 109. Spodnja plast gosjega perja.

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE**
Director: **Valentín B. Debeljak**
Propietario: **Eslovenia Unida**
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
(1407) BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono: (54-1) 636-0841
Telefax: (54-1) 636-2421

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.
Uredniški odbor:
Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Correo
Argentino
Suc. 7

FRANQUEO PAGADO
Concesión Nº 5775
TARIFA REDUCIDA
Concesión Nº 3824

Registro Nac. de la Propiedad
Intelectual Nº 85.462

Naročnina Svobodne Slovenije:
za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti
pa \$ 60; obmejne države Argentine 90
USA dol.; ostale države v obeh Amerikah
100 USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Av-
stralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; vse za
pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno
pošto 75 USA dol. za vse države.

Čeke na ime „ESLOVENIA LIBRE“

Stavljenje in oblikovanje:
MALIVILKO - Telefax: (54-1) 362-7215

TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
Estados Unidos 425 - Tel./Fax: 362-7215
(1101) Buenos Aires

